

hvervsmæssig eller befolkningsmæssig karakter spiller en betydelig rolle for indholdet af sundheds- og bygningsvedtægter, er disse forhold uden særlig betydning for styrelsesvedtægtens indhold. De af indenrigsministeriet udarbejdede normalvedtægter har da også umiddelbart fundet anvendelse i kommuner af meget forskellig karakter.

Medens der hidtil på grund af det forskellige lovgrundlag har været betydelige forskelle mellem de købstadkommunale, de sognekommunale og de amtskommunale vedtægter, vil en ny fælles styrelseslov medføre, at de grundlæggende principper for vedtægternes indhold bliver de samme.

Ved retsnormering gennem styrelsesvedtægter fremfor i selve loven vil det for det første være muligt at foretage de af samfundsudviklingen og særlovgivningen nødvendiggjorte ændringer i detailreglerne for kommunernes styrelse, uden at lovgivningsproceduren behøver at følges. For det andet vil der i et vist omfang kunne tages hensyn til individuelle ønsker fra den enkelte kommunalbestyrelses side.

I første henseende er der betydningsfulde fordele forbundet med, at godkendelse af styrelsesvedtægter og ændringer heri sker centralt. Medfører f. eks. en lovændring, at styrelsesvedtægterne må ændres, vil dette kunne ske ved, at indenrigsministeriet udsender en cirkulærskrivelse til samtlige kommunalbestyrelser, hvori der redegøres for nødvendigheden af de pågældende ændringer samt gives et udkast til den eller de nye vedtægtsbestemmelser. Normalt vil ændringerne kunne vedtages umiddelbart af kommunalbestyrelsen, der i så fald blot behøver at give ministeriet underretning herom. En sådan fremgangsmåde vil ikke blot være en rationalisering af selve ekspeditionsformen, men det forhold, at ministeriet tager initiativet til nødvendige eller ønskelige ændringer, vil formentlig medføre, at vedtægterne i højere grad, end tilfældet er i dag, vil blive løbende ajourført.

Med hensyn til muligheden af gennem vedtægterne at imødekomme den enkelte kommunalbestyrelses individuelle ønsker kan dette ske på forskellig måde.

Der kan for det første være tale om dispensation fra en i loven opstillet normalordning. Dette gælder f. eks. antallet af udvalg, jfr. forslagens § 19, stk. 5.

Der kan dernæst være tale om, at loven i hovedtræk normerer et område, medens detailbestemmelserne overlades til udarbejdelse i vedtægtsproceduren. Dette gælder f. eks. reglerne om årsoverslag og bevillinger, jfr. forslagens § 46.

Endelig kan forholdet være det, at loven blot giver hjemmel for, at visse forhold skal eller kan ordnes af vedtægten. Dette gælder f. eks. spørgsmål om størrelsen af vederlag til formanden og eventuelle pensions- og efterlønsbestemmelser, jfr. forslagens §§ 34 og 35.

For så vidt angår dispensationerne, er det klart, at disse ikke kan meddeles vilkårligt, idet de pågældende lovbestemmelser i så fald ville være meningsløse. Afgørelsen må i det enkelte tilfælde træffes ud fra mere eller mindre generelle retningslinier, men disse behøver naturligvis ikke at være uforanderlige.

Med hensyn til forhold, der i hovedtræk er fastsat i loven, vil muligheden for variation i detailbestemmelserne være begrænset derved, at hovedsigtet med lovbestemmelserne ikke må modvirkes. Også her må vedtægtsgodkendelsen altså ske ud fra visse grundprincipper.

Det samme gælder endelig, hvor loven blot hjemler, at visse forhold kan eller skal ordnes af vedtægten. Også her må det sikres, at vedtægtsbestemmelserne harmonerer med styrelseslovgivningens øvrige bestemmelser og med almindelige juridiske og administrative grundsynspunkter.

Indholdet af den vedtægtsgodkendende virksomhed er således en afvejelse af den enkelte kommunalbestyrelses individuelle ønsker over for interessen i at hævde de grundlæggende principper i retssystemet vedrørende kommunernes styrelse.

Det synes mindre hensigtsmæssigt at overlade denne afvejelsesfunktion til det enkelte lokale tilsynsråd eller at foretage en opdeling af afvejelsesfunktionen mellem ministeriet og de lokale tilsynsmyndigheder, idet dette vil kunne medføre en uensartethed i retsstillingen for kommunerne. Det er derfor i styrelseslovforslaget fastsat, at vedtægtsgodkendelse for alle kommuners vedkommende henhører under indenrigsministeren.

Indenrigsministeriet har under den gældende lovgivning i en lang række tilfælde